

Telegraful Roman

Abonamentul:

Pe un an 32 coroane.
Pe șase luni 16 cor. — Pe trei luni 8 cor.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori neracolate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Nu mai există linie demarcațională

O radiogramă din Paris anunță: Consiliul de război din Versailles a poruncit trupelor române să treacă linia demarcațională și să ocupe cele 26 comitate locuite de Români.

(A. T. R.)

Insemnări

Maria, crăiasa noastră

S'a împlinit crugul suferințelor amare. Și astăzi în «zina zilelor», tot aurul luminei, zărită în ochii vitejilor ostăș, porniți spre Alba-Iulia, cetatea de biruință a vișului nostru de veacuri, își cade în păr și pe față. Își învalue ființa, crăiasă a dăruirii învinse, împărăteasă a fericiții biruitoare. Și în ochii tăi limpezi răd zori de bucurie veșnică.

O, de câte ori, obosită de frământări cumplite, ai căzut în genunchi, cu ochii pironiți asupra sfântului chip al Maicii Domnului, cerând tămăduire și binecuvântare cerească pentru robii tăi copii, pe când lacrimi calde îți amezau obrazul fraged, sfințindu-ți sufletul și lămurindu-ți o înțelegere mai adâncă a rostului Tău. Nici în clipete de cea mai grea cămpană nu Ți-ai gonit din inimă vitezău popor român și Ți-ai păstrat cu sfințenie «ultima nădejde».

Și lacrima acestei nădeji a aprins credința luminosoasă în viteji noștri, cari cu ochii țintă către Tine au trecut «nepăsători de moarte și disprețuitori de viață» prin furia văltourilor dușmane.

Din inimă Ta neprăhănită a izvorât și Ți-a pluit în zarea ochilor senini chipul dorului mare și sfânt: Ardealul. Cu duioasa Ta dragoste ai înțeles durerea milioanei de inimi trănite și însângerate și n'ai cruțat nici o oboesală ca să nutrești cu văpaia credinței adânci și sfinite micile lacrimi răfăltătoare cari încalzeau inimile trănite, să nu piară în pustii de ghiață al robiei. Da, Ardealul a fost «grădina Ta de așteptare». Astăzi așteptarea și primește cerească răsplătă. Din frumoasa grădină se ridică glasul bucuriei și fericiții. Cântări de laudă, cântate de milioane de glasuri, vestesc lumina izbăvirea inimilor însângerate. Slava îmbracă hatina de lumină și toți îngerii din ceruri își surâd, împărăteasă a fericiții biruitoare. Iar inimă Ta plină de doruri sfinite se luminează ca o «biserică strălucitoare când se aprind făciile de denis».

Da, față-Ți înfloresc astăzi în zimbet de lumină cerească și îndăușată de chemările sfetnice ale firii ardelenese, arz de nerăbdare să ne mângâie cu ființa Ta sufletul aprins de fericie.

Și cu toate că nu ești ființă dintre noi, Te înzeim cu dragostea și ad-

mirația noastră curată. Și «cei ce trăiesc în țărâna rodurilor binecuvântate, nu pot crede că poate trăi pe lume o ființă atât de curată, atât de nepătăată». Căci au oblicii «strălucirea launtrică ce Te luminează, o radiare care nu poate porni decât dintr'un suflet în apropiată atingere cu nemărginirea, un suflet plin de lumină de iubire, de nădejde, pe care nici o distanță materială nu-l poate desbina din împărțirea lui deplină cu dumnezeirea. Ochiul Tău răsărind vedenii și visuri mai presus de știința omenească; ochi în cari se ascund toate nemărginitele nădejde ale neamului românesc, îmbinate cu sfința putere de biruință.

Crăiasă mândră, izvoarele gurălive, câmpiele văditoare, colinele blăjine, munții treji și căminurile noastre p'ine de dragoste și venerațiune adâncă — toate, toate, Murășul și Olul, întreg Ardealul și tustrele Crișuri te așteaptă cu dor sfânt.

Vino! Împărăteasa visurilor noastre, vino!

Taine descoperite

— Desvelirile lui Czernin —

(x) Miercuri, în 11 l. c., a fost fostul ministru de externe austro-ungar, contele Otocar Czernin, o conferință în Viena, unde a vorbit despre politica sa urmată în cursul războiului universal.

Czernin constată întâi, că dela intrarea în război a Italiei și României și în deosebii dela declarația de război a Americii, pacea biruitoare a țării centrale devenise, după a sa părere, utopic, căre, durere, era în continuare nutrită din partea cercurilor militare germane.

Pentru români sânt mai de interes, din toate desvelirile lui Czernin, cele ce se rapoartă la tratative de pace dela București.

«Aspirațiunile maghiare, — zice Czernin provocându-se la procesul verbal încheiat, — au pricinuit cele mai mari piedeci și au îngreunat pacea prin bună învoială, cum doream s'o fac. Apetitul de nesăturat al partidului militar german, din punct de vedere economic, s'a pus în calea păcii; însă piedeca cea mai mare în București vena din partea Ungariei».

Din partea Ungariei se susțineau cererile de «rectificare» a granițelor pe lângă toată opoziția expresă a ministrului de externe. Comanda supremă

a armatei a stabilit hotarele strategice, care însemnau că Turuu Severin, Sinaia, Ocna și mai multe prețioase teritorii de petrol aveau să aparțină Ungariei. Opinia publică maghiară cerea un teritor și mai larg, zice Czernin. (Opinia aceasta era secundată atunci cu multă insufletire și de d-l Dr. C. Wolff din Sibiu; astăzi poate n'ar fi de prisos un mea culpa). «Bărbații de sînt maghiari, fără deosebire au declarat, că rectificarea de hotar este condiția sine qua non a păcii cu România». Așa s'a exprimat — zice tot Czernin — atât Wekerle, cât și Tizsa.

Dar pacea cu România trebuia să se facă repede, deoarece germanii aveau trebuință neapărată de trupele lor de acolo, să le retragă earăș la frontul apusean, ear dacă românii ar fi aliat lucrul acesta, rezistența lor s'ar fi întărit; afară de aceea, armata română își facuse poziții foarte puternice; spiritul trupelor române era excelent, mai ales din cauza că trupele germane au fost bătute la Marășești. (Este vorba întâiașdată, când adversorul recunoscu victoria armelor române asupra germanilor).

Ministrul de externe, în înțelegere cu monarhul Carol, împotriva vederilor ungurești, susținea părerea, că rectificarea de granițe nu trebuie să impedeze pacea. A dat în scris lui Marghiloman, că renunță la orașele Turuu Severin și Ocna. «Când guvernul Marghiloman s'a putut alcătui, pretensiunile Austro-Ungariei, cu privire la rectificarea hotarelor, le-am redus la ceva peste jumătate pe lângă toată protestarea energetică a guvernului unguresc! Marghiloman a primit cum promisul, dar guvernul unguresc a doua zi l'a respins, și numai după un nou schimb de telegrame între monarhul Carol și prim-ministrul Wekerle s'a putut desăvârși compromisul, care de altfel n'a înmulțimt cercurile largi ale Ungariei». Opoziția, ce a întimpinat Czernin la maghiari, l-a silit să-și părăsească postul.

Acestea sânt câteva din desvelirile, la care probabil va lua cuvântul d-l Wekerle și alții, cari se simt atinși, cum se vede din furia cu care presa budapestană tăbărește asupra lui Czernin.

Din suspusele fostului ministru de externe se dovedește de acte, că trufia ungurescă a voit cu tot îndănușul să încorporeze un teritor mare și bogat din pământul românesc, cu ajutorul Germaniei, pe seama Ungariei.

Prin urmare, astăzi când roata s'a întors, maghiarii ar fi oamnt cu minte, dacă ar binevoii a lua vitejescă hotărâre de a fi mai cumplătați și mai cuvințioși în exorimarea dorințelor, și dacă și-ar mai înfrână temperamentul. Mândria lor nu mai inspiră la nimeni groază și respect, ci pretutindeni la nemaghiari produse, dimpotrivă, dispoziție spre velle.

Wilson în Europa

Pe vaporul George Washington a sosit în 13 Decembrie Prezidentul Wilson în portul francez Brest de unde cu tren special a plecat îndată la Paris.

Marele bărbat de stat Wilson i se fac pretutindeni primiriile cele mai strălucite.

La preliminarele de pace, care ar fi să se începă astăzi în Paris, va prezida Wilson.

Trupe române în Sibiu

Luni, în 16 l. c., la 2 ore d. a. a trecut prin Sibiu o parte a regimentului 10 de vânători români.

Un pluton al gardei naționale române din Sibiu, cu drapel și muzică, precum și o mare mulțime de oameni, au întâmpinat la gară pe frații noștri din România.

Au vorbit generalul nostru Boeriu și prezidentul Asociației, d-l Andreiu Bărseanu. Li-a răspuns comandantul vânătorilor.

În aclamările publice, trupele române au trecut prin strada Cisnădiei la Casarma cea mare. Ear la ora 4 s'au înpoiat la gară, de unde au plecat mai departe.

Străz le Sibiuului au răsunat earăș de strigătele entuziaste: Trăească armata română! Trăească regele și regeina! Trăească vânătorii!

Telegrame

A. T. R. anunță că M. S. Regele Ferdinand a numit pe d-l Ionel Brătianu ministru președinte.

La podul Murășului Branicica (între Deva și Iliș) s'au ciocnit trupele regulate române cu trupe regulate maghiare. Un detașament de 50 soldați din batalionul Nr. 10 de vânători a plecat să ocupe și să ia sub pază podul Murășului. Ungurii (400) li așteptau așezți în tranșee în jurul podului.

Românii au deschis focul. Ungurii s'au retras lăsând trei morți și mai mulți răniți. Podul Branicica e sub paza trupelor române.

Președintele republicii portugeze a fost asasinat. (A. T. R.)

Ziarul Unirea scrie:

Azi dimineață s'a oprit în gara din Sănmărtin un tren cu săcuri, cari mergeau să se înroleze în batalionul unguresc din Aiud. Cum în vremea din urmă săcuri nu-și încap în piele, au început să insulte garăa românească din Sănmărtin, apoi au împușcat asupra românilor, producând turbu-

La **Librăria arhidiecezană** din Sibiu—Nagyszeben se află de vânzare următorii numeri din

Biblioteca școlarălor

ingrijită de **V. Ștan**, profesor.

- Nr. 1. Legende, de S. Fl. Marian.
 „ 2. Eposiat.
 „ 3. Balade populare, de V. Alecsandri.
 „ 4. Din lumea paserilor, legende după S. Fl. Marian.
 „ 5. Sentinela română, de V. Alecsandri.
 „ 6. Prihorul.
 „ 7. Împăratul Rogojan.
 „ 8. În noaptea sfântă.
 „ 9. Tăra pomilor.
 „ 10. Lupetele lui Traian cu Dacii, după A. Vlașin.
 „ 11. În Nuzareț.
 „ 12. De Crăciun.

Prețul: de fiecare număr **10 fil.** plus porto postal recomandat **40 fil.**

La «**Librăria arhidiecezană**» din Sibiu— : : Nagyszeben se află de vânzare :

Brazde în ogrorul lui Hristos

de **Dr. Ștefan Cioroianu.**

Prețul unui exemplar **6 Coroane**, plus porto postal recomandat **1 Cor.**

A apărut și se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană**, din Sibiu—Nagyszeben.

Adolf Harnack.

Monahismul, idealurile și istoria lui

trad. de

Dr. Gh. Comșa.

Prețul unui exemplar e **1 Cor.**, cu porto postal, **1 Cor. 15 fil.**

În editura «**Librăriei arhidiecezane**» din Sibiu— Nagyszeben a apărut și se află de vânzare

Apostolul

care cuprinde

Faptele și epistolele Sfinților Apostoli.

Tipărit în zilele Preaînălțatului împărat și Rege Carol al IV-lea, cu binecuvântarea Înalt Preaînălțatului Domn Vasile, Arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Mitropolit al Romanilor de religie greco-orientală din Ungaria și Transilvania, conștient întim de stat al Măiestrii Sale caș. și reg.

Prețul unui exemplar:

Legătură simplă **K 15—**, plus porto postal **K 3—**
 Legătură imitație de piele **K 20—**, plus porto postal **K 3—**.

Revanzătorilor li se dă **10%** rabat.

La «**Librăria Arhidiecezană**» în Sibiu— : : Nagyszeben, se află de vânzare :

Biserica catedrală

dela

Mitropolia ortodoxă română în Sibiu.

Istoricul zidirii (1857—1906)

de

Dr. Ilarion Pușcariu,
Dr. E. Miron Cristea și Mateiu Voileanu.

Cu **24** ilustrațiuni și **3** fecsimile.

Prețul **4 cor.**, plus **60 fil.** porto recomandat

La «**Librăria Arhidiecezană**» în Sibiu, : : Nagyszeben, se află de vânzare :

Dr. Petru Șpan

conferență ținută la congresul învătățit : : rilor gr-or. români din Biharia : :

de

Nicolae Regman.

Prețul: **30 fil.** plus porto postal **6 fil.**

Aviz.

Am onoare a recomanda cu toată căldura P. T. Public restaurantul meu de pe promenada Breter, cunoscut sub numele:

„Bretterbierhalle“,

ca cel mai plăcut loc de convenire al intelectualilor români. **Bucătărie ieftină și de prima clasă, vinuri de soi din ținutul Târnavei de cele mai renumite și curat manipulate; zilnic bere proaspătă de Cluj și în fiecare seară concertează cea dintâi : : : : : muzică de țigani din Sibiu. : : : : :**

Pentru binevoitorul concurs al onoratului public se roagă:

3—6 (292)

Anton Iosef Fark.

Încercați

În ziarul **Telegraful Român**, care apare de 3 ori pe săptămână, se publică cele mai ieftine

inserate și reclame

cu deplin succes. — Adresa: **Administrația Telegraful Român,**

: : : : **Sibiu (Nagyszeben), Strada Măcelarilor 45. : : : :**

Cei ce fac comande pe temeiul acestor reclame și inserate, să amintească totodată și numele foilor noastre.

A apărut

În editura comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Psaltirea bogată

tipărită în zilele Preaînălțatului împărat și rege **Francisc Iosif I**, sub îngrijirea și binecuvântarea Înalt Preaînălțatului Domn **Ioan Mețianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și mitropolit al romanilor de religie greco-orientală din Ungaria și Transilvania, cavalier al ordinului **Francisc Iosif** clasa I și al coroanei de fer clasa II. Proprietar al crucii pentru merite, membru în casa magnaților etc. etc.

Se află în deposit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană** și se vinde legată frumos în piele roșie, fără copcii și ornament aurit, la mijloc cu sfința cruce, cu **20 cor.** scumpindu-se pielea, legată în plază neagră și la mijloc imprimat o cruce, cu **15 cor.** Revanzătorilor se dă rabat **10%**. Tipar frumos cu litere latine, de calitate primă, și hârtie fină și trairnică.

La **Librăria arhidiecezană, Sibiu**, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, colorare bordo, cu patru evanghelii în față și la mijloc restignire, tust aciaș și în dos, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **300 cor.**

Aciaș legătură cu patru evanghelii, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **250 cor.**

Aciaș legătură, în față cu patru evanghelii și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc o cruce, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **200 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evanghelii și la mijloc restignirea, foile aurite cu cutie de păstrat **80 cor.**

Evangelia legată în piele roșie cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată foile colorate galben, **50 cor.**

Din cauza scumpirii materialului, s'a urcat prețul.

A apărut și se găsește de vânzare la **Librăria Arhidiecezană** în Sibiu—Nagyszeben:

Calendarul arhidiecezan

pe anul 1919

și cuprinde o bogată materie de citit, din care amintim următoarele: Nu scapi de ce ți scrie. *Versuri de astăzi*: Scrisoare din Italia. De trei zile. Mort. Departe. De-acasă. Ce mai e pe arasă? *Ca îneseși*. *Vorba românilui*, zicători din popor. Cum să citim? *Din scrierile celor dispărați*: Răgămintea din urmă. Mama rănilor. *Bunica*. «*Târta pârta*». *Eroi* în mor: Sublocotenentul **Nicolae Broțe**, Medicul **Dr. Nicolae Aron**, Sorin **Barclanu**. *Snoave și istorioare*: *Fara-căruiam* bucătar. Fata de om bogat și bobul de mazăre. Împărat și derisiv. Un cărciumar de altădată. Cu musca pe căciula. Primejdioasă treabă. Săușa de noapte. *Pentru economi*: Să învățăm dela străini. Clădirea grădnicilor. Griji de galie. *Psalgiele (paradise)*. Cum se păstrează cartofii. Găteșul de poame. *Poame vermouthose*. *Fel de fel*: *Vremea d'apoi*. *Băile de soare*. *Ofița sau tuberculoza*. *Banii răspândesc boale*. *Obicei rău*. *Îngrijirea nervilor*. *Dreptre lunatic*. *Călătorie pe jos*. *Alcoolul și răboiul*. *Apăs de grija milioanei*. *Cătră mame*. *Copiii nu trebuie legănat*. *Tornul desparțeniei*. «*Sărat mâna*». *Oțet bun de casă*. *Păstrarea merelor*. *Poruncile căsătoritului*. *Sânătate*.

Calendarul arhidiecezan pe 1919 este împodobit și cu patru ilustrații: **George Cosbuc**, Sublocotenentul **Nicolae Broțe**, **Dr. Nicolae Aron** și **Sorin Barclanu**. — În celelalte părți ale Calendarului sunt: *Cronologia*, zilele și lunile de peste an, mersul vremii, Casele domnitoare, tarifele nouă de poștă și de timbre, însemnarea târgurilor, aranjate după *alfabet și luni*. Extras din catalogul librăriei arhidiecezane despre depozitul de cărți bisericești, școlare, regulamente, blanchete și icoane.

Calendarul s'a tipărit în două ediții: o ediție cu «**Semnatismul**» bisericilor ort. rom. din Ungaria și Transilvania, cu «**Evidență**» pentru oficiile protopresbiterale, parohiale, catehete și învățători, și o altă ediție, populară, fără *semnatism*.

Semnatismul se vinde și în broșură separată, cu **1 Cor.** plus portpostal **20 fil.** **Atât** librărilor, cât și particularilor, pentru desfacere peste **10** exempl. se dă rabat.

Prețul: | **Ediția** cu **Semnatism** **4 Coroane** plus portpostal **20 filer.**
 „ „ **fră** „ **2 Cor.** **50 fil.** „ „ **20** „

: : : : Cu trimitere recomandat portpostal 40 filer. : : : :